

Τραυματική μισαλλοδοξία

Μια **ομαδική δολοφονία Τούρκων** στα Κατεχόμενα της Κύπρου από **ελληνικό χέρι** και ένα μυθιστόρημα που δεν μπορεί να **τιθασεύσει τον ανοικτόμυτο λόγο** του

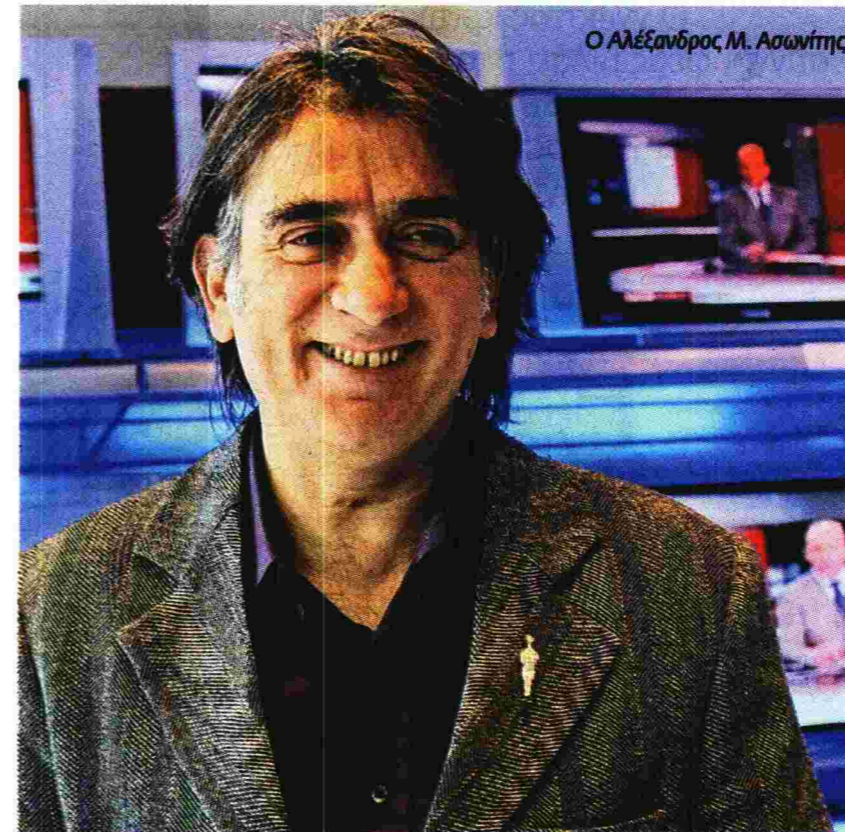
ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ως πρώτο μέρος της τριλογίας «Πένθος και έξαρση» αναγγέλλεται το καινούργιο μυθιστόρημα του Αλέξανδρου Μ. Ασωνίτη, που διαδραματίζεται στην Κύπρο, στο Ρίο της Βραζιλίας και στο Δρομοκαϊτείο της Αθήνας. Στις 23 Ιουλίου του 1974, στο βραζιλιάνικο νησί Πακουέτα, ο Διονύσης Ταλλανδιανός πληροφορείται τον άγριο σκοτωμό της οικογένειάς του κατά τη διάρκεια των τουρκικών βομβαρδισμών της Κύπρου. Δεκαετίες αργότερα, στις 17 Ιουλίου του 2011, στα Κατεχόμενα, βρίσκονται δολοφονημένα 94 παιδιά που έπεσαν θύματα απαγωγής λίγο νωρίτερα.

Πολύ γρήγορα, ο βραζιλιάνος επιχειρηματίας ξενοδοχείων Κάρολος Λόπεζ Εντίλιο Αλλβάρο παραδίδεται στις Αρχές ως ο εμπνευστής της ομαδικής δολοφονίας. Δεν είναι άλλος από τον Ταλλανδιανό, που έχει εφαρμόσει ένα δαιμόνιο σχέδιο εκδίκησης, εξυφασμένο στη Βραζιλία, όπου ανατρέφει επί σειρά ετών έντεκα άλλα παιδιά, τα οποία άρπαξε πάλι από τα Κατεχόμενα, υπό το πρόσχημα της υιοθεσίας, για να τα μεγαλώσει ως Τούρκους έτοιμους να σφαγιάσουν τους Έλληνες όταν θα έρθει η κατάλληλη ώρα, όπως συμβαίνει πολλά χρόνια μετά την

απαγωγή τους: με τη διαφορά πως οι σφαγιασθέντες τώρα είναι Τούρκοι και όχι Έλληνες. Ο Ταλλανδιανός έχει μάθει τα πάντα ανάποδα στα μέλη του μικρού στρατού του (μιλούν ελληνικά νομίζοντας ότι είναι τουρκικά και μισούν την τουρκική σημαία πιστεύοντας πως είναι ελληνική), και αυτό κάνει την εκδίκησή του ακόμα πιο τρομακτική.

Η *Εκτέλεση* είναι ένα εξωφρενικό βιβλίο: με εξωφρενικές ιδέες, εξωφρενική πλοκή, εξωφρενικούς χαρακτήρες, καθώς και εξωφρενικές επαναλήψεις. Ας έχουμε εν τούτοις κατά νουν πως αυτό που ονομάζει «έξαρση» ο συγγραφέας στον τίτλο της επερχόμενης τριλογίας του μοιάζει εν προκειμένω με προσπάθεια αναπαράστασης της διαταραχής του κεντρικού ήρωα, ο οποίος προχωρεί στην εγκληματική του πράξη εμφανώς παρακινημένος από τον ψυχωτικό του κόσμο. Μήπως, όμως, δεν βλέπουμε το ίδιο στο μυθιστόρημα *Η συνειδήση της αιωνιότητας* (1995), όπου και η πορεία των πρωταγωνιστών προς το έγκλημα χωρίς κανένα κίνητρο; Ο Ασωνίτης ανεβοκατεβάζει συνεχώς την μπάρα που χωρίζει τη λογική από την κατάλυσή της, κατορθώνοντας, κόντρα στην αθεράπευτη έλλειψη οικονομίας, να μας μεταδώσει και στα δύο βιβλία του κάτι από το ρίγος του παρατεταμένου παραληρήματος.

Ο Αλέξανδρος Μ. Ασωνίτης

Ο Ταλλανδιανός πάσχει από τραυματική μισαλλοδοξία, δεν είναι όμως ο έξαλλος ιδεολογικά ελληνολάτρης που αναλαμβάνει πρωτεύοντα ρόλο στο δεύτερο μυθιστόρημα του Ασωνίτη, το *Λάλον ύδωρ* (2002): μπαίνει, αντιθέτως, στο κέντρο μιας ιστορίας ζωτανής φρίκης, όπως στο *Γεια σου, τηλεόραση* (2006), όπου και μια τρομοκρατική ομάδα νάνων που σκοτώνει τέσσερις τηλεστάρ δημοσιογράφους. Η τρίτοπρόσωπη βεβαίως αφήγηση της *Εκτέλεσης* είναι γραμμένη σε ελεύθερο πλάγιο λόγο, χωρίς να διασφαλίζει έτσι τη ζητούμενη απόσταση ανάμεσα στην αλήθεια του μυθιστορήματος και στη διασαλευμένη αλήθεια του ήρωα – αν και το γεγονός εξισοροποιείται από τον Ταλλανδιανό Βίτα, τον υπαρχηγό του Διονύση Ταλλανδιανού, που κλείνεται στο Δρομοκαϊτείο μετά το έγκλημα στα Κατεχόμενα, προσπαθώντας

επί ματαίω να συμμαζέψει τα ψυχικά του ερείπια.

Ο Ασωνίτης δίνει μια τίπνια γλωσσική μάχη όχι με το πνεύμα του εθνοκεντρισμού, όπως είναι πιθανόν να νομιστεί, αλλά με το ακανθώδες πλέγμα του φόβου, του πένθους, της εκδίκησης, της ενοχής και πρωτίστως της μεγαλοσύνης της τρέλας (εξ ου και η ισχυρή αίσθηση του παραληρηματικού ρίγους). Σίγουρα η μάχη καταλήγει εις βάρος του. Δεν υπάρχει γλώσσα που να μπορεί να υπομείνει την πίεση μιας υπερμεγέθους εμμονικής ιδέας, που να καταφέρει να μεταμορφώσει την παρανοϊκή παλιλλογία σε λογοτεχνική δωρεά, που να είναι σε θέση να ανασυστήσει δημιουργικά μια τερατώδη ιδεοληψία, όπως αυτή του Ταλλανδιανού. Πηγαίνουν χαραμιζόμενες από αυτή την άποψη οι θαυμαστά υποβλητικές – στα όρια της λογοτεχνίας του φανταστικού – σκηνές της δημόσιας θανάτωσής του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Μ. ΑΣΩΝΙΤΗΣ
Εκτέλεση
Πένθος και έξαρση. Βιβλίο πρώτο

Εκδόσεις Πατάκη, σελ. 493, τιμή 19,90 ευρώ

